

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/359/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212212410
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7212212410.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu Heineken Slovensko Distribúcia, spol. s r.o., Hurbanovo, Novozámocká 2, IČO: 365 239 68, zastúpeného Mgr. Martinom Bakom, advokátom, Bratislava, Apollo Business Center II, Prievozská 40, proti žalovanej F. A. Q., M.. XX.X.XXXX, Q. B., D. XX, zastúpenej JUDr. Danielou Tarhajovou, advokátkou, Košice, Werferova 1, o náhradu škody, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 17C/97/2012-281 z 20.4.2017 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcovi proti neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 71.678,80 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal aj plnú náhradu trov konania, ktoré mu je povinná žalovaná zaplatiť vo výške, ktorá bude určená samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplata sumy 71.678,80 € titulom náhrady škody spočívajúcej v zistenom schodku pokladne, za ktorý zodpovedá, keď schodok zistený priamo pri fyzickej inventúre dňa 6.3.2012 vo výške 30.600,16 € žalovaná aj uznala, čo do výšky aj základu, a to aj formou notárskej zápisnice a vymáhaná suma predstavuje zvyšok schodku hotovosti pokladne, zisteného interným šetrením, pričom žalovaná zaň hmotne zodpovedala.

3. Vzal do úvahy obranu žalovanej, ktorá namietala, že žalobca nepreukázal, akým spôsobom vykonal interné šetrenie a nepredložil jej ani správu z jeho výsledku a tak nie je zrejmé, ako sa dopracoval ku výslednej výške údajnej škody, keď aj notársku zápisnicu, ktorou zodpovednosť za škodu uznala, podpísala pod nátlakom pána Š. a zvyšnú vymáhanú sumu preto už odmietla uznať. Podrobne reprodukoval obsah vyjadrení a stanovísk sporových strán, ako aj vyjadrení svedkov I.. U. Š. a L. Q. a zistil, že žalobca uzatvoril so žalovanou pracovnú zmluvu dňa 13.6.2007, so vznikom pracovného pomeru dňa 15.6.2007 a to s pracovným zaradením a funkciou pokladník. Dňa 1.7.2010 žalobca so žalovanou uzavrel dohodu o prevzatí zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách, ktoré bola povinná vyúčtovať a to za pokladničnú hotovosť a zverené predmety na základe fyzickej inventúry konanej dňa 26.6.2010. Z notárskej zápisnice spísanej dňa 9.3.2012 v notárskej kancelárii JUDr. Evy Pršebice mu okrem iného vyplynulo, že žalovaná ako dlžníka vyhlásila, že dňa 6.3.2012 pri finančnej inventarizácii v pokladni na prevádzke žalobcu bolo zistené manko v pokladni vo výške 30.600,16 € a žalovaná súhlasila a uznala, že manko bolo spôsobené jej nedôslednosťou a porušením interných

pravidiel spoločnosti pri vedení pokladne a sumu 30.600,16 € sa zaviazala uhradiť v splátkach. Zo znaleckého posudku č. 140/2012 vypracovaného I. J. Q., U.. pre účely trestného konania vedeného pod sp.zn. ČVS: ORP 730/5-OEK - KE - 2012 mu vyplynulo, že rozdiel medzi zisteným účtovným a skutočným stavom v pokladni vedenej žalovanou predstavoval sumu 91.193,51 €. Právne vec posúdil podľa § 177 ods. 1, § 178, § 179 ods. 1, § 182 ods. 1 až 3, § 183 ods. 1,2, § 184 ods. 1 a § 189 ods. 1 Zákonníka práce a pokladal za nesporné, že dňa 1.7.2010 uzatvoril žalobca so žalovanou dohodu o prevzatí zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách, ktoré bola povinná vyúčtovať, a to za pokladničnú hotovosť a zverené predmety na základe fyzickej inventúry konanej dňa 26.6.2010 a ďalej poukázal na prehlásenie žalovanej ako dlžníčky obsiahnuté v notárskej zápisnici z dňa 6.3.2012, kde uznala svoj dlh voči žalobcovi vo výške 30.600,16 €. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 6.3.2012 bola vykonaná inventarizácia hodnôt zverených žalovanej a jej výsledkom bolo zistenie skutočnej výšky schodku hotovosti pokladne, za ktorú žalovaná hmotne zodpovedala, a to v sume 102.594,32 €. Schodok vznikol vytvorením fiktívnych pohľadávok na tretie osoby, na zákazníkov, ktorí za tovar kúpený u žalobcu zaplatili hotovosťou, fiktívnymi odvodmi do banky, odvodom z fiškálnej pokladne do účtovnej pokladne a pod. Obranu žalovanej spočívajúcu v tom, že schodok vznikol administratívnymi chybami pokladal za vyvrátenú zhodnými výpoveďami svedkov, ktorí potvrdili, že manipulácia s dokladmi zo strany žalovanej bola preukázaná pri fyzickej inventarizácii a žalovaná navyše ani nenamietala manipuláciu účtovných pohybov, účtovných dokladov a ich fiktívne vytváranie, ktorými mali byť zakryté schodky v stave pokladne. K výsledkom trestného konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 4T/81/2013, kde žalovaná v prvostupňovom konaní bola oslobodená spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, aby sa skutok stal uviedol, že toto rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, avšak bez ohľadu na jeho výsledok je pre neho významný záver obsiahnutý v uznesení Krajského súdu v Košiciach 5Co/130/2013-290 zo dňa 21.8.2013, v zmysle ktorého v trestnom konaní sa nerieši otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci, pretože zavinenie ako znak skutkovej podstaty trestného činu v trestnom konaní nemožno stotožňovať so zavinením zamestnanca pri skúmaní jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú zamestnávateľovi v občianskom súdnom konaní. Uviedol tiež, že hoci inventarizácia nebola vykonaná dňa 1.7.2010, teda pri uzavretí dohody o hmotnej zodpovednosti, ale už dňa 26.6.2010, čo však nespôsobuje neplatnosť predmetnej dohody. Navyše žalovaná jej platnosť nikdy nenamietala, nikdy od nej platne neodstúpila a doposiaľ jej neplatnosť nenamietala. S prihliadnutím na uvedené žalobu pokladal za dôvodnú, v celom rozsahu jej vyhovel a o trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods.1 CSP.

4. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, navrhla ho zmeniť a žalobu zamietnuť, nakoľko súd prvej inštancie dospel podľa nej na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na text dohody o hmotnej zodpovednosti zo dňa 1.7.2010 bola toho názoru, že ňou prevzala hmotnú zodpovednosť len za zverené hodnoty v zmysle fyzickej inventúry konanej dňa 26.6.2010 a v texte predmetnej dohody nie je ani zmienka o tom, aby zodpovedala aj za hodnoty zverené jej na vyúčtovanie počas trvania pracovného pomeru. Žalobca navyše postupoval v rozpore s príslušnými ustanoveniami Zákonníka práce, keď inventarizáciu nevykonal dňa 1.7.2010, teda pri uzavretí dohody, ale už dňa 26.6.2010. V konaní nebolo preukázané, aby vedome porušovala pracovné povinnosti, manipulovala s účtovnou evidenciou a zostatkami pohľadávok. Ani výpoveďami svedkov tieto skutočnosti preukázané neboli.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Trval na tom, že dohoda o hmotnej zodpovednosti uzavretá so žalovanou bola platná a posudzovanie formy zavinenia žalovanej vo vzťahu k spôsobenej škode je právne bezvýznamné.

6. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1,2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok vrátane výroku o trovách konania potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny.

7. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 219 ods. 1, 3 CSP).

8. Žalovaná podala odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

10. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

11. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, pričom vykonané dôkazy hodnotil podľa ust. § 191 ods. 1, 2 CSP, t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nebol naplnený. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, preto nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

12. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok strán konania.

13. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje a dopĺňa nasledovne:

15. Súd prvej inštancie zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi spôsobenú škodu titulom schodku na základe platnej dohody o hmotnej zodpovednosti a s jeho postupom možno súhlasiť. Zodpovednosť zamestnanca podľa § 182 Zákonníka práce (zák. č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov) za schodok na zverených hodnotách, ktorý je povinný vyúčtovať je osobitným druhom pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu. Z ust. § 182 Zákonníka práce (ďalej aj len „ZP“) vyplýva, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách je, aby medzi zamestnancom a zamestnávateľom bola uzatvorená platná dohoda o hmotnej zodpovednosti, ako aj vznik škody vo forme schodku na hotovosti, ceninách, tovare, zásobách materiálu alebo iných hodnotách, ktoré zamestnávateľ zamestnancovi zveril na vyúčtovanie. Tieto predpoklady je povinný

preukázať zamestnávateľ. Zamestnávateľ nie je povinný preukazovať zavinenie zamestnanca na vzniku škody, ktoré sa prezumuje (§ 182 ods.3 ZP).

16. V prejednávanej veci súd prvej inštancie spornú dohodu o hmotnej zodpovednosti vyhodnotil správne ako platnú a to bez ohľadu na to, či pri jej uzavretí bola vykonaná inventarizácia. Dohoda o hmotnej zodpovednosti je totiž platná aj v prípade, že nebola pri nej uskutočnená inventarizácia, aj keď táto podmienka môže byť dohodnutá v dohode o hmotnej zodpovednosti ako podmienka jej platnosti, k čomu však v danej veci nedošlo. Inventarizácia navyše bezprostredne predchádzala uzavretiu dohody o hmotnej zodpovednosti. Od dohody o hmotnej zodpovednosti žalovaná nikdy neodstúpila. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovanej, podľa ktorej zodpovedala len za zverené hodnoty na základe inventúry konanej dňa 26.6.2010. Dohoda o hmotnej zodpovednosti totiž neobmedzuje zodpovednosť zamestnanca len na tie hodnoty, ktoré sú mu zverené uzavretím dohody o hmotnej zodpovednosti. Dohodou o hmotnej zodpovednosti berie na seba zamestnanec zodpovednosť za schodok na akýchkoľvek ďalších hodnotách, ktoré budú zamestnancovi zverené kedykoľvek po uzavretí dohody, ak ide o hodnoty, ktoré môžu byť predmetom dohody o hmotnej zodpovednosti. Skutočnosť, že hodnoty zverené zamestnancovi nie sú vymedzené priamo v dohode o hmotnej zodpovednosti nie sú na ujmu platnosti takejto dohody.

17. Nakoľko osobitosťou zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách je, že pri tejto zodpovednosti sa vychádza z prezumpcie viny zamestnanca a uhrádza sa celá skutočná škoda v situácii, ak žalobca preukázal platné uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti, existenciu schodku na hodnotách, ktoré žalovaná bola povinná vyúčtovať a nevyúčtovanie hodnôt jej zverených, správne súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na zaplatenie uplatňovanej sumy.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods.1 CSP spolu s § 255 ods.1 a § 262 ods.1 CSP. V odvolacom konaní mal žalobca plný úspech, a preto proti neúspešnej žalovanej mu bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

19. Súd prvej inštancie sa upozorňuje na chybu v označení - priezvisku žalovanej, ktorú bude nevyhnutné odstrániť postupom podľa § 224 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).